

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Opisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 29. julija 1926.

Telefon št. 552.

STEV. 87.

Gospodarsko pismo iz Italije.

Brezposelnost, stagnacija in končno padec lire je stresnil vlado in vso gospodarsko javnost. Pozornost in skrb vlade je posvečena skoro izključno samo rešitvi gospodarskih vprašanj. Ministrstvo narodnega gospodarstva, finančno ministrstvo, posebni odseki pri predsedništvu vlade, pa tudi predsednik vlade sam in strokovnjaki, ki so bili vsi pozvani na sodelovanje, so napovedali niz ukrepov, ki se naj izvedejo v svrhu pomnožitve produkcije, omejitve potrošnje, uravnoteženja bilance, ter zboljšanja in stabilizacije lire.

Med tem, ko se visoka finančna peča s problemom stabilizacije lire, je širša javnost po deželi zaposlena s takozvano »žitno bitko«. O žitni bitki, ki se vodi ali bi se vsaj morala voditi s popularnimi predavanji o racionalnem obdelovanju polj s stroji, o uporabi umetnih gnojil itd., govori vse časopisje, ki je gotovo najboljše zamišljena, toda v bistvu ne pomeni drugega kot stremljenje po utrditvi fašizma tudi v zadnjih kmečkih vasi, kamor se je poslalo kader dobro izurjenih govornikov, da v boju za zvišanje žitne produkcije, učijo kredo fašizma. Industriji se je hotelo vsaj mimogrede pomagati s podaljšanjem delovnega časa, zato se ji pa hoče naložiti obvezno prodajanje živlenskih potrebščin po režijskih cenah delavcem in uradnikom. Število trgovin se mora zmanjšati, a cene vseh predmetov se morajo revidirati. Da se zmanjša potreba po uvozu inozemskega žita, se namerava uvesti posebno mešanico raznih mok za izdelovanje enotnega tipa kruha za celo državo. Sploh se posveča največjo pozornost zmanjšanju uvoza in zvišanju izvoza. Največ uspehov se pričakuje od omejitve uvoza in k temu naj bi največ pripomogla žitna bitka, ki je preračunjena za dobo 10 let. Uspeh bitke bo dosežen le tedaj, če se produkcija žita tako poviša, da bi se doseglo letno povprečno 75 milijonov kvintalov, s čemur bi se moglo kriti domačo potrebo.

Neglede na ugodne uspehe zadnje polletne bilance — zlasti meseca aprila —, ki so ublažili velika pasiva prvih dveh mesecev tekočega leta, se vendar ne more trditi, da se razvija italijansko gospodarstvo na zdravem potu. Upoštevati je namreč, da se je v prvih šestih mesecih 1926 uvozilo samo 6.7 milijonov kvintalov žita, medtem, ko se je lanskega leta v isti periodi uvozilo 12 milijonov kvintalov, ne da bi to znatneje uplivalo na bilanco. S primernimi ukrepi bo vlada skrbela za to, da se konsum omeji in da se v državnem kakor tudi zasebnem gospodarstvu uvede največja štednja.

Največjo važnost polaga vlada na pridobitev novih tržišč v inozemstvu. Dne 8. t. m. je bil v Rimu svečano odprt državni izvozni zavod, ki bo imel svoja zastopstva tudi po nekaterih pokrajinah in katerega namen bo, proučevati nove možnosti za italijanski izvoz in za pospeševanje blagovnega prometa po morju in po kopnem. Tudi bo moral ta zavod skrbeti za pravno zaščito italijanskih izvoznikov v inozemstvu in za primerno udeležbo in zastopstvo na inozemskih razstavah in velesejnih. Od zavoda, katerega vodstvo je poverjeno strokovnjakom velikega slovesa, se pričakuje največje uspehe.

Kakor vidimo je italijanska vlada

Revizija Mestne hranilnice mariborske in trgovstvo.

Pred več tedni je sklenil občinski svet mariborski napraviti večjo revizijo v Mestni hranilnici in je zato izvolil posebno komisijo, v katero je bil pozvan po en zastopnik vsakega kluba in ji pridružen kot strokovnjak občinski uradnik. Komisija se je podala na delo in pregledovala poslovanje več tednov nepretrgoma ter izdelala o reviziji obširno poročilo. Na zadnji seji občinskega sveta, dne 20. julija je bilo poročilo prečitano in sprejeto na znanje in celo v javni seji.

Priznava seveda, da ima občinski svet pravico kontrolirati poslovanje Mestne hranilnice, saj daje ravno garancija Mestne občine temu zavodu pupilarno varnost, a treba je izbrati za to zaupljive osebe. Zelo značilno je, da se je še pred obravnavanjem v občinskem svetu na nekem javnem shodu (!) čitalo poročilo o reviziji z vsemi osebnimi podatki.

Nočemo se spuščati v premočrva posameznosti, marveč ugotovimo le, da so na podlagi revizije priznale vse stranke, zastopane v mariborskem občinskem svetu, da ni bilo nikakih malverzacij, kakor so poročali inozemski časopisi, in da ni nikak nevarnost za vloge in premoženje Mest-

ne hranilnice. Nepravilnosti se tičejo večinoma pisarniškega poslovanja in upravnih odbor bo moral skrbeti, da jih odpravi.

Nas pa zanima druga stran te revizije. Kako pridemo mi, ki smo z Mestno hranilnico v poslovnih zvezah, do tega, da more vsakdo dobiti vpogled v naše (!) denarno poslovanje. Kdor ni sam član revizijske komisije, ima pa sigurno med člani kakega prijatelja, ki mu more oskrbeti točne podatke. Kako pride javnost do tega, da presoja o previsoki zadolžitvi kakega dolžnika na javnem shodu, kjer se seštevajo posamezniku vsa aktiva in pasiva do dinarja. To so za naše trgovsko poslovanje, ki zahteva ravno v denarnem prometu največjo poslovno tajnost, nemogoče stvari. In zato se naj nihče ne čudi, da je zadnje tedne izginila iz Mestne hranilnice marsikatera vloga in tudi marsikateri konto. To se ni zgodilo iz strahu pred nesigurnostjo v tem zavodu, marveč iz razloga, da ne izve javnost točnih podatkov o denarnem stanju posameznikov. Tega pač neče niti privatnik, še posebno pa ne sme in ne more prenesti tega trgovec, obrtnik in industriec.

Pobiranje občinskih izvoznih in uvoznih taks.

Minister za finance je dne 1. julija t. l. pod št. 47647 izdal sledeči razpis: »Opazil sem, da nekatere občine izven Srbije in Črne gore za povečanje prejemkov uvajajo pobiranje novih taks na blago, ki se prevaža preko mesta ali izvaža iz mesta, dočim občine, katerim je bilo pobiranje takih taks že dovoljeno, prosijo, da se jim takse zvišajo. — Tako poslovanje občin je škodljivo za gospodarske interese prebivalstva, ker povišuje ceno blaga, ki se prevaža ali izvaža. Da bi se cene za tako blago ne povišale, odrejam: V bodoče se nobeni občini izven Srbije in Črne gore ne dovoljuje pobiranje transportnih in izvoznih taks, niti povišanje starih taks te vrste. Občine, ki

so imele dovoljenje za pobiranje omenjenih taks, morajo pobiranje ukiniti s 1. januarjem 1927.« — Pobiranje uvoznih, transportnih in izvoznih taks, kjer ne zadevajo samo konzuma v občin, ki takso nalaga, smo od nekdanj pobiljali, ker imajo značaj carin, kakršne bi se v notranjosti države ne smele pobirati, kajti take takse diferencirajo konkurenčne pogoje in onemogočajo razvoj trgovine, obrti in industrije. Ukrep ministra financ pozdravljamo in smo mu hvaležni, da je v tem oziru izenačil položaj v vseh pokrajinah naše države, kajti enak ukrep je stopil za občine v Srbiji in Črni gori že lansko leto v veljavo.

DOVOLJEVANJE KREDITOV S STRANI NARODNE BANKE.

Kakor se nam poroča, so prošnje industrijskih podjetij, naslovljene na Narodno banko odnosno na njeno filijalo radi dobitvanja kreditov, v mnogih slučajih tako nepopolne, da Narodna banka ne more stvarno rešiti vprašanja takih kreditov. Opozarjamo, da morajo prošnje za kredite vsebovati sledeče podatke: 1. Točno se mora naznačiti, kaj da podjetje producira, zlasti tudi kake sirovine da uporablja za svojo produkcijo; 2. Navedi se letno kapaciteto, število uporabljenih konjskih sil, število uradnikov in namasčencev, skratka vse podatke, iz kojih je prilično razviden obseg podjetja in njegovega dela; 3. Potrebni so nadalje podatki o premoženjskem stanju podjetja, o vrednosti investicij, o obratnem kapitalu, o višini eventualnih zadolžitve.

že uvedla odnosno namerava v najkrajšem času uvesti celo vrsto najradikalnejših mer, da ozdravi svoje gospodarstvo. Skušali bomo, da naše čitatelje o podvzetih korakih točno informiramo, ker morajo taki poizkusi interesirati vso gospodarsko javnost.

MESNA VOJSKA NA ANGLEŠKEM.

Na angleškem trgu bijejo hud boj angleški in ameriški trusti mesa. Posledica je, da prodajajo argentinsko meso iz hladilnice — ne zmrznjeno — pod lastno ceno. Po cenitvi lista »Daily Mail« je stala vojska interesente do srede julija že 10 milijonov funtov. Na Angleškem se bojijo, da bodo Amerikanci zmagali in da bodo diktirali potem seveda poljubno visoke cene.

ALPINE MONTAN.

Na občni zbor avstrijske družbe Alpine Montan, vršeč se pod predsedstvom Kuxa, je prišlo 20 delničarjev, ki so zastopali 2.450.075 delnic. Poročilo o otvornitveni bilanci, o prenosu krone na šiling in o zlati bilanci je bilo soglasno odobreno. Upravnemu svetu so naročili, naj poskrbi za potrebne spremembe pravil in za spremembe šilingove bilance, če bi jih morebiti vlada želela. Nato so se izvršile še običajne formalnosti in se je izvolil nov odbor. Beremo imena Corbin Oppenheim, Thyssen itd.

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke loterije Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobile pri svojem gremiju.

Fr. Zelenik:

Pogoji uspeha.

Danes, ko se v splošnem vodi borba za podaljšanje delovnega časa, se nam dozdeva neverjetno, da so bili časi, ko je trgovec kar zaprl svojo trgovino in šel letovat kam na Jadransko obalo. In vendar je le par let preteklo, ko je marsikateri trgovec v vročih poletnih časih trgovino zaprl in nabil na vrata razglas, da ostane trgovina radi dopustov toliko in toliko časa zaprta. Minili so tisti časi lahkinih zaslužkov in brez skrbi za odjemalce. Trgovina postaja zopet težka, konkurenca pa vedno večja. Trgovec se mora zopet zanimati za svojega odjemalca, truditi se mora na vse načine, da si odjemalca pridobi in obdrži. Blaga je dovolj na razpolago, prodajalcev pa tudi preko potrebe.

Nehali so časi, ko je vsaki lahko trgoval. Danes omogočata zopet le sposobnost in izvežbanost delo v trgovini, zato so se izčistile vrste trgovcev.

Razvoj in uspeh velike trgovine je v prvi vrsti odvisen od sposobnosti njenega gospodarja. V prvi vrsti je potrebna izvežbanost v prodajanju. Kakor so rojeni umetniki, tako so rojeni tudi prodajalci. Toda z neba še ni padel noben mojster, kakor pravi star ljudski pregovor, in tako seveda še ni padel z neba noben prodajalec. Prirojena mu je pač lahko sposobnost za prodajalca, toda to prirojeno lastnost mora izvežbati in dovršiti z dobro šolo v praktičnem življenju. Seveda bo se izvežbal z večjim uspehom v šoli trgovske prakse, v čimvečji meri mu je prirojena sposobnost prodajanja. Življenje nam daje primere, da so ljudje brez prave šolske izobrazbe trgovali z uspehom in si tudi nabrali veliko premoženje, medtem ko ljudje z dobro strokovno izobrazbo ostajajo hlapci drugih.

Dober trgovec-prodajalec mora biti vljuden, vstreljiv, zgovoren in prijazen. Posvetiti mora delu vse svoje sile in vso svojo voljo, delati mora z največjim zanimanjem, pri delu mora biti z dušo in telom. Kdor se tako zanima za trgovino, ta bo uspel. Prodajalec mora biti prepričan, da je njegovo blago mnogo boljše, kakor pri konkurenci. Kdor je o tem trdno prepričan, ta bo lahko prepričal tudi odjemalca o svoji konkurenčni sposobnosti. Kdor bi pa že v naprej mislil, da bi kake kupčije ne mogel izvesti, ta bi je tudi ne izvedel. Zaupanje v samega sebe in v svojo sposobnost omogoča uspeh.

Poznal sem industrijca, ki si je v težkih slučajih privezal dušo z čašo šampanjca. Duh je postal živahen, možgani so delali z vso bistrostjo, uspeh kupčije je bil imeniten. Seveda bo dober prodajalec lažje delal, če pozna dobro svojo stroko in blago. Pripomniti pa moram, da mnogokrat je odličen industrijec kaj slab prodajalec.

Dober prodajalec je navadno tudi dober govornik. Pravijo, da ima naman jezik; kdor ga nima, tudi nima pravih uspehov v prodajanju. Seveda mora zgovernost temeljiti na izobrazbi, prijaznosti in oglajenosti. Zgovornost izobraženega prodajalca ni blebetavost.

Vljudnost in vstreljivost ne sme nehati s trenutkom, ko prodajalec vidi, da kupčije ne bo napravil. Zgodili so se slučaj, da je prodajalec stranko kar pustil. Tako postopanje je popolnoma napačno in lahko odžene stranko za vselej. Trgovec se mora truditi,

da si pridobi stalne odjemalce, ker ti so za njega denar. Redke so trgovine, ki bi mogle vztrajati brez stalnih odjemalcev. Res je, da marsikatera prav sitna stranka kar ubija živce in voljo prodajalca, toda kupčija pač ni vselej lahka in na roko.

Navidezno nizke cene so kaj slabo priporočilo za trgovino. Kdor prodaja zelo poceni, prodaja navadno slabo blago. Ako temelji nizka cena na slabem blagu, bodimo prepričani, da trgovec koplje sam sebi jamo, kakor tudi, če se prodaja navidezno dobro blago po visoki ceni. Odjemalci kaj hitro pozabijo nizko ceno, ne pozabijo pa slabe kakovosti, posebno pa ne pri oblačilnem blagu. Pri tem blagu se najbolj maščuje nad trgovcem, če je prodal slabo blago za drag denar. Cena ne vpliva toliko na odločbo kupca, če se mu blago dopada in ga rabi.

O bilancah avstrijskih bank.

V času avstrijske inflacije, ki je nastopila v povojni dobi v takem obsegu, kakoršnega zgodovina dotedaj še ni poznala, so bile banke primorane, nabaviti si za zaščito lastnega premoženja delnice svojih industrijskih koncernov. Ta sila je popolnoma izpremenila predvojno sliko avstrijskih bilanc. Cela vrsta bank je večino lastnega premoženja naložila v efektih in sindikatih, bančne posle pa vodi večinoma s tujim denarjem. Pred vojno je bil položaj popolnoma drugačen. Ako je takrat imela banka skoro polovico lastnega premoženja naložena v trajnih angažmanih, se je že kritiziralo njeno poslovanje, češ da je preveč immobilizirana, dasi je bilo takrat prav lahko tekoče posle opravljati s tujim denarjem, katerega so imele banke v obliki vlog, tekočih računov itd. v zadostni meri na razpolago. Sicer je res, da v zadnjem času hranilne vloge tudi v Avstriji naraščajo, a ta porast se splošno ne tolmači za zdrav pojav narodnega gospodarstva, ker ga povzroča likvidacija gospodarstva, odnosno realizacija efektov in blagovnih zalog.

Banke so v povojni dobi za tekoče poslovanje primorane najemati kratkoročna posojila v inozemstvu, kar poslovanje izdatno otežuje. Inozemski

Cene naj bodo zmerne in kakovosti primerne. Kdor se zadovoljuje s skromnim dobičkom, more računati na večji konsum. Kdor prodaja dobro blago po zmernih cenah, skrbi za dober glas svoje trgovine, ki bo v kratkem zaslovela in se priljubila.

Opazke kupovalca, da je blago drago, da so cene visoke itd., niso stvarne. Stranka računa na to, da bo prodajalec kaj odnehal. Na take opazke se mora odgovoriti z opozarjanjem na dobro kakovost in porabnost blaga. Posebno pri oblačilnem blagu se mora opozarjati na zvezo med ceno in kakovostjo. Blaga ne polagaj na mizo, ampak drži ga v roki in obračaj. Pri težkih kosih odvij, da se vidi večja količina!

Kdor ima pred očmi, da ne misli imeti trgovine od danes do jutri, se bo trudil za njen obstoj in se bo posluževal pravih sredstev.

kapitalisti spekulirajo z denarjem. Najmanjše nezaupanje ali možnost, da svoj denar doma nalože pod istimi pogoji, jim daje povod, da svojo naložbo odpovedo. Izprememba v kreditorjih bank: pred vojno domač stabilen denar, sedaj tuj, glede trajanja naložbe nesiguren denar ima velik vpliv na likvidnost banke. Vse banke imajo danes preveč tujega in premalo lastnega kapitala. Pred vojno se je smatralo za pravilo, da mora imeti vsaka banka vsaj eno petino bilančne vsote pokrite z lastnim premoženjem. Kadarkoli se je to izpremenilo, je banka za vpostavitve zahtevanega razmerja izdala nove delnice, za katere je med svojimi klienti našla vedno dovolj odjemalcev. Inozemski upniki, ki v povojni dobi prevladujejo, nimajo smisla in volje za trajne naložbe in se podpisovanja novih delnic le redko udeležujejo. Banke to uvidevajo in ne riskirajo zvišanja glavnice. Edino kreditni zavod je to izvedel, a le zato, ker mu je stala na strani inozemska finančna skupina.

Pri sestavljanju zlatih bilanc so se banke držale dveh smeri: obdržati so hotele predvojni vrstni red in po možnosti doseči predvojno dividendo.

Te smeri izhajajo iz sledečega pregleda:

	delniška glav- nica 1. 1913 v šil.	dividenda v %	delniška glav- nica 1925 v šil.	dividenda v %	
Kreditanstalt	216,000.000	10 ³ / ₄	48.96	50,000.000	10 5.—
Bankverein	187,200.000	8 ¹ / ₂	46.08	40,000.000	9 1.80
Eskomptegesellschaft	108,000.000	10 ¹ / ₂	60.48	37,500.000	12 ¹ / ₂ 1.50
Bodenkreditanstalt	77,760.000	20	86.40	30,000.000	14.4 7.20
Unionbank	100,800.000	8 ¹ / ₂	48.96	28,000.000	7 ¹ / ₄ 2.50
Mercurbank	72,000.000	9	51.84	12,000.000	12 ¹ / ₂ 2.50
Verkehrsbank	60,480.000	7.85	31.68	8,750.000	— —

Glede vrstnega reda po delniški glavnici prednjači tudi v povojni dobi kreditni zavod s to razliko, da bo v tem oziru ostale banke še izdatno prekosil, čim izvede novo emisijo delnic. Zadnji dve banki se že ne more več prištevati med velebanke, ker ste zavzeli položaj srednjih bank. Tri banke so za leto 1925 v odstotkih plačale večjo dividendo nego v predvojni dobi, tri manjšo, ena pa sploh nobene.

Pred vojno so tvorile obresti temelj za tekoče poslovanje. Pri 4% obrestih, ki so to izmerile redko prekoračile in pri razliki 1% med aktivnimi in pasivnimi obrestmi, so banke brez težav pokrivala z donosom obresti režijske stroške in davke ter plačevale vrhu tega še dividendo, ki praviloma ni bila manjša nego 5%. V povojni dobi so se obresti najmanj podvojile in razlika med aktivnimi in pasivnimi obrestmi znaša 1.5%. Vendar pa banke krijejo z donosom obresti samo neznamen del režije. To nezdravo razmerje povzroča na eni strani povečanje režijskih stroškov (plače in pokojnine), ki so se v povojni dobi skoro praviloma podvojile, na drugi strani pa slab donos sedanjih stabilnih naložb. Oba faktorja sta glavni povod, da je denar danes v Avstriji še tako drag, odnosno obresti tako visoke.

Položaj se bo šele izboljšal, čim se bankam posreči z uspehom likvidirati svoje sedanje, nerentabilne naložbe, pritegniti med svoje kliente tudi hranilne vlagatelje in tako razpolagati samo z domačim denarjem. Reduci-

rati bodo morale svoje režijske stroške, da bodo lahko razen izplačila dividend si izbrale znova tudi rezerve, katerih sedaj nimajo. Šele po izvršitvi teh nalog, pred katerimi stojijo, se bodo mnogo definitivno presojati, kako so banke prestale povojno krizo in če nove zlate bilance vstrežajo njihovi notranji moči.

Trgovina.

Ruska trgovina. Ruska plačilna bilanca je v bistvu ista kot trgovska bilanca. In ta trgovska bilanca je bila v lanskem letu in v prvem četrtletju letošnjega leta tale:

	Uvoz	Izvoz	Saldo
Mesečna povprečnost	V milijonih zl.	V milijonih zl.	rubljev
1925. 1. četrtletje	44.0	37.2	— 6.8
1925. 2. četrtletje	70.0	39.6	— 30.9
1925. 3. četrtletje	62.8	52.1	— 10.7
1925. 4. četrtletje	71.5	57.8	— 13.8
1926. 1. četrtletje	56.8	44.9	— 11.9

Prvo letošnje četrtletje ima napram lani povprečno na mesec 12.8 milj. rubljev več uvoza in 7.7 milijonov rubljev več izvoza. — Ruska trgovska bilanca je pasivna. Glavni pasivum s 30 milijoni rubljev na mesec je izkazalo lansko drugo četrtletje, letos se je pasivnost znižala

na 12 milijonsko mesečno povprečnost. Rusi plačajo naročeno blago povprečno šele po enem letu in so plačevali letos to, kar so naročili lani. Zato so začeli že lani z radikalnim zniževanjem uvoza in so prišli od 70 milijonov dol na 57. V letošnjem marcu se je pojavil prvi uspeh te politike in je postala trgovska bilanca aktivna, čeprav zaenkrat samo šele za majhen znesek. Nadaljno zniževanje uvoza bo privedlo v bodočih mesecih najbrž do večje aktivnosti in bo odpravilo valutne težkoče Rusije. Povedali smo tudi že, da bodo zahtevali Rusi vse račune v več državah v červonecu.

O trgu gumijs. V januarju se je na Holandskem ustanovil sindikat raznih plovbnih in tobačnih podjetij, ki je natančno preštudiral razmere v pridelovanju nizozemskoindustrijskega domačega gumijsa. Sedaj, ko je narodni svet za Nizozemsko Indijo izdal naredbo o predelovanju gumijsa, je sklenil sindikat, da na pravi štiri velike tovarne, ki bodo predelovale izključno le domači gumijs (kavčuk). Tovarne bodo zgradili v Djambiju, Palembangu, Pontianaku in Bandjermasinu, torej po vseh večjih sundskih otokih; z zgradbo bodo začeli takoj, ko bo dala vlada dovoljenje, na kar upajo v treh mesecih. Doslej je imela prvo besedo na trgu gumijsa Anglija, kar zlasti Amerikancem vpiče njih velikanske potrebe in porabe kavčuka za avtomobilno industrijo ni bilo prav nič všeč. Z zgradbo novih kavčukovih tovarn se bo konkurenčno stremenje nizozemskih kavčukovih interesentov proti angleški industriji gumijsa, osredotočeni v Singapore, izdatno približalo uresničitvi. Ko bodo začele obratovati še druge tovarne, bo razpolagal angleški trg kavčuka z bistveno manjšimi zalogami surovega blaga, kot je razpolagal doslej; kajti sindikat si je stavil nalogo, da one količine surovega kavčuka, ki ga bo v Nizozemski Indiji sam predelal, tudi sam postavi na evropski trg, to se pravi, v Amsterdam. Samobesbi bo prišlo vsled tega tudi do precejšnje spremembe tržnih razmer na svetovnem trgu kavčuka. Angleški monopol bo zlomljen in avtomobili se bodo spet pocenili. Tako je danes: vsaka gospodarska sprememba, pa naj se izvrši kjerkoli, se pozna takoj po vsem svetu.

Mednarodni kongres trgovcev znamk na Dunaju. Na inicijativo avstrijskih trgovcev z znamkami se bo vršil 3. in 4. septembra na Dunaju mednarodni kongres trgovcev, ki se bavijo s trgovino tujih poštinih znamk. Kongresa se udeležijo tudi trgovci iz Jugoslavije.

Turško-ameriška trgovinska pogodba. Začasna trgovinska pogodba med Turčijo in Združenimi državami je bila podaljšana do 13. februarja 1926.

Izvozniki opija v Južni Srbiji. V pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je interesentom na vpogled seznam eksporterjev opija iz področja trgovske zbornice v Skoplju.

Za živahnije trgovske stike s Poljsko. Poljski gospodarski tednik »Przemysł i Handel« (industrija in trgovina) Warszawa, Elektralna 2, želi olajšati trgovske stike inozemskih trgov, ki iščejo kupce ali zastopnike v Poljski, obratno poljskim trgovcem, ki iščejo kupcev v inozemstvu. V ta namen je pričel od 1. julija t. l. dalje pod rubriko: »Primerna prilika za trgovske posle« brezplačno priobčevati kratke vesti, informacije o ponudnem ali zahtevnem blagu, o zastopnikih itd. Na željo interesentov pošilja proti povračilu poštne točen raslov ponudnikov trdke i vse znane podrobnosti glede ponudb.

Poslabšanje ameriške trgovske bilance. Trgovski minister Hoover je povedal, da cenijo vrednost izvoza v letu 1925 na 4754 milijonov dolarjev (za 111 milijonov manj kot v letu 1924), vrednost uvoza pa na 446 milijonov dolarjev (za 643 milijonov več kot v letu 1924). Izvoza je bilo lani samo še za slabih 300 milijonov več kot uvoza. Nazadovanje cen izvoza je v prvi vrsti posledica padanja bombaževih cen in pa zmanjšanja poljedelske produkcije; zvišani uvoz je pa posledica večjega uvoza surovin in zvišanja cen za nekatere izdelke.

Začetki mednarodne sladkorne konvencije? V zadnjih predvojnih letih zrahlanja in v svetovni vojski uničena takozvana bruseljska sladkorna konvencija, ki je leta 1902 napravila konec nevzdržljivemu sistemu premij, bo brez dvoma prej ali slej oživljena, čeprav v spre-

njeni obliki in primerna sedaj obstoječim potrebam. Gre samo za čas. Zmeraj bolj pronica prepričanje, da je mednarodni dogovor sladkor proizvajajočih dežel v marsičem prav potreben. Pot do tja je še dolga, le tipajoči so poskusi, a vsaj vidni postajajo. Pako poroča »Berl. B. C.« iz Newyorka: »Prihodnji teden se zbere spet kongres na Kubi. Domnevajo, da bo obstojalo prvo delo tega odbora v izgotovitvi predloga glede vpoklicanja mednarodnega kongresa na Kubo za producente pesnega in trsnega sladkorja v svrhu določitve maksimalne produkcije in cen.« Poročilo še ni potrjeno, vendar vidimo, da se je začelo nekaj gibati.

Nabava žita v Rusiji. Kampanja nabave žita v gospodarskem letu 1925/26 je bila v Rusiji 1. julija končana. Nakupili so okoli 580 milijonov funtov žita napram 313 milijonem v lanskem gospodarskem letu. Pšenice so nakupili 227 milijonov pudov, lani 104; rži 111 in 48, ječmena 65 in 11, ovsa 40 in 32, oljnatih semen 69 in 35. Največ žita so nakupili v Ukrajini in Severni Kavkaziji, 168 in 162 milijonov pudov. Efektivni nakupi so samo za 20 milijonov pudov za onimi, ki so bili v načrtu, 600 milijonov.

Industrija.

Vžigalice. Med zastopniki švedske skupine in neodvisnimi nemškimi tovarnami žvepla se je sklenila pogodba, da se ustanovi družba vžigalčnih tovarn v svrhu skupne podaje nemške vžigalčne produkcije. Cene, kupne pogoje in množino vžigalic določi od časa do časa upravni svet nove družbe. Nemška vlada proti zvišanju cen lahko protestira in zahteva lahko tudi znižanje cen, tako da ji je ohranjen vpliv na tvorbo cen. O vžigalčnih trustih itd. prinesemo v kratkem daljši članek.

Mednarodni bakreni trust. Washingtonski dopisnik lista »World« poroča, da se otvori v Ameriki pod imenom »Zadruga za izvoz bakra« organizacija, ki bo očitno predstavljala mednarodni bakreni trust. Trust obsega že sedaj 90 odstotkov vseh producentov bakra na vsem svetu, med njimi največja podjetja v U. S. A., najvažnejše rudarske družbe v Veliki Britaniji, Nemčiji, Japonski, Mehiki in Chile. Ameriška trgovska komisija bo načrt trusta vsekakor potrdila. Brali smo že, da so si nova bakrena najdišča v Belgijskem Kongo poleg Belgijske osvojili Amerikanci in Angleži.

Denarstvo.

Zapostavljanje Zagreba. Pred kratkim smo poročali, da se zagrebški gospodarski krogi pritožujejo nad postopanjem generalnega inšpektorata glede borznih intervencij, pri katerih daje favorizira beograjsko borzo. Kakor čujemo, hoče minister za finance v tem oziru v kratkem potrebno ukreniti za izenačenje Zagreba z Beogradom. Staviti namerava med drugim predlog, da se poslovni čas in uzance obeh borz izenačijo, ker bo šele potem mogoče presojati in primerjati kurze in intervencije Narodne banke v Beogradu in Zagrebu. Kar se tiče razlik v borznih kurzi med Beogradom in Zagrebom, opozarjajo v Beogradu, da so se devizni kurzi na obeh borzah od nekdaj razlikovali. Svoječasno je imel Zagreb velike količine deviz na prodaj, takrat so bili kurzi nižji in so ogrožali dinar, sedaj pa ima manj deviz na razpolago in se zaradi tega plačujejo višje. Sicer pa imajo vse večje banke v Zagrebu podružnice v Beogradu, katere dobivajo devize od ministrstva financ po istem kurzu kakor beograjske banke.

RAZNO.

Ministrstvo trgovine in industrije ne more dajati podpor gospodarskim krogom in njihovim organizacijam. Ministrstvo trgovine in industrije ne more, kakor nas obvešča, dajati podpor posameznikom ali organizacijam, ker se mora po določilih zakona o Obrtni banki kraljevine SHS ves čisti dohodek iz državne razredne loterije, ki se daje po zakonu državnih razrednih loterij na razpolago ministrstvu trgovine in industrije, to leto uporabiti za izplačilo državnega dela osnovne glavnice za to banko. Ministrstvo trgovine in industrije opozarja interese, da se naj ne obračajo na ministrstvo za podporo, ker nima do sedaj nobenih, niti proračunskih niti drugih mogočnosti, da bi prošnjam ustreglo.

Smrt znanega italijanskega industrijaleca. Tržaški veleindustrijalec, podpredsednik trgovske in obrtniške zbornice v Trstu g. Oskar Cosulich, ena izmed najbolj markantnih osebnosti tržaškega industrijalnega in trgovskega sveta, je v ponedeljek nenadoma tragično preminul. Pri običajnem dnevnem izletu na svoji jahti v zalivu Portorose mu je petletni sinček padel iz jahte v morje; oče, ki je sam krmaril, skočil takoj v morje, da reši otroka. Ribiči, ki so prihiteli na pomoč na klic guvernanke, ki se je tudi nahajala v jahti, so sicer rešili otroka, potegnili iz morja tudi očeta, vendar mrtvega. Zdravniška preiskava je ugotovila, da je pokojnega Cosulich od razburjenja, ko je videl pasti sina v vodo, zadela kap. Pokojnik je bil ravnatelj velike paroplovne družbe, ki nosi njegovo ime, bil je podpredsednik tržaškega Lloydja, ustanovitelj in finančni vodja znane velike ladjedelnice v Tržiču, organizator aeroplanske linije Trst—Benetke—Pariz—Torin ter iniciator mnogih drugih velikih del v Trstu, zato je igral v tržaški pokrajini najodličnejšo vlogo.

Obrtno-industrijski muzej v Splitu. Trgovinsko ministrstvo je sklenilo dotirati srednjo tehniško šolo v Splitu s 50 tisoč dinarji za ureditev obrtno-industrijskega muzeja, ki je pridružen temu zavodu. Minister bo predlagal vladi, naj ta kredit odobri.

Borza dela v Mariboru. Od 18. do 24. julija je iskalo pri tej borzi dela 619 moških in 538 ženskih, skupaj 1157 oseb; delo je bilo ponujeno 821 moškim in 189 ženskim, t. j. 1010 osebam; borza je posredovala uspešno v 50 slučajih (28 moških in 2 ženskih); odpadlo jih je 28 moških in 1 ženska, skupaj 29 oseb; odpotovalo pa je 13 moških in 1 ženska, skupaj 14 oseb. Od 1. januarja do 24. julija je dela iskalo 3996 oseb; delo je bilo ponujeno 3912 osebam, v 1719 slučajih je borza posredovala uspešno; iz evidence izbranih je bilo 2154 oseb in 349 oseb je odpotovalo. — Sedaj se išče 50 poljskih delavcev in 50 rudarjev za Francijo, 10 kamnosekov, 20 ključavničarjev in 45 mizarjev pa za tovarno vagonov v Kruševacu v Srbiji. V Franciji je mezda rudarjem na železo 16 do 26 frankov, rudarjem premogokopa pa 19 do 21 frankov na dan; industrijskim delavcem je mezda po dogovoru. — Brezposelni v Mariboru in Celju ne dobijo nikake podpore in tudi polovične vožnje ne.

Poincaréjevi načrti. V soboto in ponedeljek je imel ministrski svet sejo, na kateri so se določile točke za rešitev gospodarske zmede, s katerimi stopi vlada pred zbornico. V javnosti se je doznalo, da se noče vlada zateči ne k inflaciji ne k novim posojilom, temveč da bo predlagala zvišanje nekaterih posrednih in neposrednih davkov za 4—5 milijard frankov. Vojne dolgove hoče vlada točno izplačevati, vendar naj zbornica določi, če se washingtonska pogodba sprejme v sedanji obliki. Poincaré bo predlagal predložitev finančnih interpelacij do dne finančne debate, ki pa naj bo obenem z glasovanjem čim prej. Na to predložitev bo vlada zahtevala zaupnico. Po glasovanju, to je v drugem tednu avgusta najpozneje, bi šla potem zbornica na počitnice.

Redukcija draginskih doklad državnih nameščenecv in upokojencev. — Finančna delegacija objavlja uradno: Kakor je razvidno iz točke 5. sklepa ministrskega sveta s dne 23. t. m., je uveljaviti redukcijo s 1. avgustom t. l. Delegacija je bila o tem obveščena v soboto, 24. t. m., po zaključku uradnih ur, ko so bile doklade za avgust že likvidirane in po večini tudi nakazane v dosednji neskrbeni izmeri. Ker se v tem smislu izdana nakazila v času, ki je ostal do 1. avgusta še na razpolago, iz tehničnih razlogov ne da jo več popraviti, in bi torej nastal zastoj v izplačilu, ako bi se še enkrat izvedla vsa procedura, dočim se zdi še manj oportuno, da bi se septembra odtegnila dva obroka, je delegacija odredila: I. glede aktivnih nameščenecv: 1. da realizirajo ustrezne odtegljaje za avgust srezki poglavarji, šolska vodstva, davčni uradi, oddelki fin. kontrole in druge upravne enote, katerim je denar nakazan, da ga izplačajo svojim uslužbencem; 2. da ti organi po čekovni položnici vrnejo porabne odtegljaje državni blagajni; 3. da jim računovodstvo pravočasno dostavi vse potrebne podatke in sezname za izvršenje odtegljajev; II. glede upoko-

jencev, da se onim, ki bi se jim doklade itak že ne nakazale v skrbeni izmeri, dostavijo individualni pozivi, da po priloženi položnici vrnejo preveč izplačane doklade. **Neprevedeni penzionisti po redukciji niso prizadeti.** Vsem, ki bi ne bil zanje prevžitek na dokladah za avgust najpozneje do 15. avgusta povrnjen, se septembra brezpogojno odtegne dvakratni znesek. Da ne pride do tega in do drugih komplikacij, se vsi vdeleženci, posebno pa organi, omenjeni pod I., 1., še tem potom naprošajo, da se ravnajo po danih navodilih. — Delegat: Dr. Savnik, s. r.

Čuvar zdravja. V Beogradu izhaja list »Čuvar zdravja«. Urejuje ga g. dr. H. Joksimović, inspektor ministrstva narodnega zdravja. List je namenjen higijenski propagandi v naši državi.

Velesejem v Libereu. VI. mednarodni velesejem v Libereu se vrši od 14. do 20. avgusta 1926. Vsi inozemski posetniki velesejma, ki se izkažejo z uradno sejmisko legitimacijo, so deležni naslednjih ugodnosti: Brezplačen vizum za potovanje v Češkoslovaško na podlagi sejmiske legitimacije, ki je žigosana od češkoslovaškega konzulata ali poslaništva. Znižano vožnjo od 20 do 50% nudijo posetnikom velesejma nastopne železniške uprave in parobrodne družbe: Češkoslovaške državne železnice, državne železnice v Jugoslaviji, Avstriji, Ogrski in Italiji. Trgovsko prometni oddelki velesejma posreduje brezplačno celo leto trgovske zveze z vsemi deželami in oskrbuje informacije o domačih in inozemskih tržakah.

Gospodarsko zblizanje med nasledstvenimi državami. Centralna zveza Češkoslovaških industrijcev je priredila anketo s programom gospodarskega zblizanja srednjeevropskih držav. Sklenili so izvoliti odbor, ki naj sporazumno s sorodnimi institucijami v drugih državah dela na to, da se odstranijo ovire v trgovskem prometu srednjeevropskih držav ter da se začne gospodarsko zblizanje in s tem gospodarsko sodelovanje vseh teh držav. Naloga odbora bo, da bo z vsemi enakimi organizacijami inozemstva v najožjem stiku in da bo sodeloval zlasti s srednjeevropsko gospodarsko unijo na Dunaju. Novi odbor bo priključen češkoslovaški skupini mednarodne trgovske zbornice in bo deloval skupaj z njo. Sestavili so redakcijski odbor treh članov, ki naj izdela pravila. Torej vidimo vsepovsod dobro voljo in stremelje, kako bi prišli iz splošne gospodarske bede ven.

Češkoslovaški parlamentarci posetijo Jugoslavijo. Iz Prage poročajo, da je skupina češkoslovaških parlamentarcev danes posetila jugoslovenskega poslanika Nešića. Razpravljali so z njim glede izleta, ki ga nameravajo prirediti v Jugoslavijo oktobra meseca. Ob imenovanju prišli bodo posetili jugoslovenske parlamentarce.

Borza dela v Ljubljani. V času od 11. do 17. julija 1926 je iskalo dela potom državne borze dela 1172 moških in 185 žensk, skupaj 1.357 oseb, ponudeno pa je bilo delo 851 moškim in 36 ženskam, skupaj 887 osebam. Delo je iskalo: Moški: 1 inž. vodogradnje, 1 gozdni in lovski čuvaj, 4 lesni manipulant in prejemniki lesa, 1 jermenar, 397 rudarjev, 1 vrtnar, 3 opekarški mojstri, 1 kamnosek, 7 kovačev, 17 stavb. ključavničarjev, 1 železostugar, 6 kleparjev, 1 elektrotovarnar, 1 str. tehnik, 1 elektrotehn. delovodja, 3 strojni mojstri, 6 strojnih ključavničarjev, 8 mehanikov, 3 elektromonterji, 1 izdelov. orgelj, 1 urar, 1 puškar, 1 kotlar, 15 mizarjev, 5 kotlarjev, 2 žagarja, 2 sodarja, 3 sedlarji, 3 usnarji, 3 tapetniki, 1 tekstilotehnik, 1 belilec, 1 krojač prikojvalec, 7 krojačev, 1 čevljar, 1 delovodja 6 čevljarjev, 1 krznar, 3 knjigovezi, 2 mlinarja, 17 pekov, 1 slaščičar, 1 medicinar, 5 mesarjev, 1 kletar, 1 točaj, 4 inženjerji kemije, 1 kemik slušatelj, 1 stavbni tehnik, 5 tesarjev, 9 zidarjev, 2 slikarja, 1 dimnikar, 11 strojnikov, kurjačev, 11 knjigovodij, 1 fakturist, 3 konotoristi, 14 trg. sotrudnikov, 1 trgovski potnik, 35 pis. moči, 7 pisar. praktikanov, 13 slug, vratarjev, čuvajev, skladiščnikov, 63 tovarniških delavcev 142 dnarjev, 14 hlapcev, 22 vajencev. Ženske: 14 pisarn. moči, 2 vzgojiteljici, 8 kontoristinj, 7 prodajalk, 1 črkoslikarica, 1 restavracijska blagajničarka, 13 natakarič, 1 hotel. sobarica, 2 modistinji, 9 šivilji, 2 šivilji perila, 37 dnaric, 61 kuharic,

služkinj, postrežnic, 3 poljske delavke, 4 vajenke. — Za delo se je iskalo: Moški: 563 rudarjev, 61 poljskih delavcev za Francijo, 2 mizarja, 2 železostugarja, 1 bolničar, 1 rezbar, 1 tapetnik, 1 čevljar, 1 slaščičar, 1 kamnosek, 15 livarjev 8 zidarjev, 27 vajencev. Žensk: 10 stroj. pletilk, 1 šteparico za odeje, 1 likarico, 1 služkinjo, 1 natakarič in 1 sobarico.

Po svetu. Angleški garancijski načrt za eksportne kredite je stopil sedaj v veljavo. Oddelek za prekomorsko trgovino bo imel odslej naslov: Oddelek za garancijo izvoznih kreditov. — Rusi so žitne vrste, ki pridejo v trgovino, na novo kvalificirali in bo veljala ta kvalifikacija za kampanjo 1926/27; usmerjena je po zahtevah inozemskih trgov in je v skladu z ameriško klasifikacijo. — Prostor, na katerem se prideluje letos jutovec (juta, indijski lan), cenijo na 3.605.000 acrov; če ne bo posebnih presenečenj, bo znašala produkcija več kot 11 milijonov bal, to se pravi, več kot zahteva konsum, tudi če bi bila kupčija bistveno boljša. — Nemška petrolejska prodajalna družba je zvišala svoj kapital na 24 milijonov mark, doslej ga je bilo 11.050.000 mark. — Italijanski petrolejski urad, skrajšano »Asipe«, bo posodil rumunski petrolejski industriji 200 milijonov lir, in je šel eden od ravnateljev že v Rumunijo, da si izbere prikladne petrolejske tvrdke. — Kriza v češki tekstilni industriji se nadaljuje in je spet več tovarn obrat omejilo.

Ljubljanska borza.

28. julija 1926.

Blago: Trami 5/6 4 m in napr., 5/7 5, 6 m, 6/7 4—9 m, 6/8 4—10 m, 7/9 5 do 12 m, 8/10 5—10 m, 9/11 6—12 m, feo meja den. 270; bukovne deske parjene 27, 40, 50, 60, 80 mm, feo meja bl. 980; deske za zaboje 12, 15, 18, 24 mm, feo meja bl. 450; podmerne in kratke deske 12, 18 in 20 mm, feo meja bl. 370; pšenica nova, za avgust, feo nakl. post. bl. 270; koruza, feo vag. nakl. post. bl. 195; koruza, par. slov. post., 1 vag., den. 232, bl. 232, zaklj. 232; otrobi srednji, feo slov. post. bl. 155; oves novi, feo nakl. post. bl. 160.

Vrednote: Invest. pos. iz l. 1921 den. 73; zast. listi Kranj. dež. banke den. 20, bl. 22; kom. zad. Kranj. dež. banke den. 20, bl. 22; Celjska pos. den. 193, bl. 196; Ljublj. kred. banka den. 175, bl. 195; Merkantilna banka den. 90, bl. 96; Prva hrv. šted. den. 865, bl. 868; Slavenska banka den. 49; Kred. zavod den. 165, bl. 175; Papirnice Vevče den. 102; Stavbna družba den. 55, bl. 65; Šešir den. 103, bl. 104, zaklj. 104.

TRŽNA POROČILA.

Mariborski trg (24. jul. 1926). Kmetje so pripeljali 20 svinjino, 26 s čebulo in zelenjavo, 16 s krompirjem, 15 s sadjem in 5 z lončeno in leseno robo naloženih voz na trg. Kupčija je bila zelo živahna, posebno z zelenjavo in sadjem. Bilo je 20 slaninarjev, ki so prodajali meso in slanino po 10 do 25 Din kg na drobno, 15 do 17 Din kg pa v velikih komadih; domači mesarji so malo prodajali govedino, a telatino so pocenili. — **Perutnine in drugih domačih živali** je bilo okoli 1200 komadov. Cene so bile piščancem 10 do 20, kokošim 25 do 50, gosim in racam mladim 30 do 50, starim 60 do 120 Din komad. Domačim zajcem 5 do 30, Angora-zajcem mladim 20 do 30, kozličem 50 do 75, kanarčkom 50 do 100, domačim golobom in grlicam 12.50 do 35 Din komad. — **Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice.** Prodajalo se je: krompir 0.75 do 1.25, fižol v stročju 10, grah v stročju 8, kislo zelje 2 do 3, kisl. repa 1.50 do 2, grah luščeni 4 do 4.50 liter, solata 0.25 do 1 Din kupček, glavната 0.50 do 2, ohrovt 0.50 do 2, karfijola 0.50 do 5, kumarje 0.50 do 4, buče 1 do 4 komad, paradižniki 8 Din kg, peteršilj šopek 0.50, zelena 0.25, zelenjava za juho 0.50, špinača 1, gobe 1 Din kupček, čebula 3 do 5, česen 5 do 10 venec, mleko 2 do 3, smetana 12 do 16, oljčno olje 30 do 40, bučeno olje 18 do 22 liter, maslo 40 do 44, kuhano 46, čajno 48 do 50, med 22 do 25, pšenica 3 do 3.50, rž 2, ječmen 1.75, oves 1.75, koruza 2.50 do 2.75, ajda 1.75, proso 3.50 liter. Sadje: jabolka in hruške 4 do 8, slive 3 do 6, breskve 16, marelice 10 do 12, ringloti 3 do 5, smokve 12, borovnice liter 1.50 do 1.75, maline liter 5 do 6. Cvetlice:

Lipski velesejem

največji velesejem sveta

11.000 razstavljalcev in 21 dežel

160.000 kupcev in 44 dežel

Jesen 1926:

29. avgusta do 4. septembra

Tudi za Vas je obliž upehga pomena!

Podrobna pojasnila daje:

Častno zastopstvo

Stegu in drugi

Ljubljana

Gledališka ul. 8.

0.50 do 5, z lonci vred 10 do 25 Din kom. — **Lončena in lesena roba** 1 do 100 Din komad; največ je bilo peharjev, košar in jerbosov; brezove metle 2 do 5 Din komad, koruzna slama 25 do 30 Din vreča, 1 košja 1500 Din.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 21. julija so kmetje pripeljali 6 voz sena in 4 voze slame, v soboto 24. julija pa 24 voz sena, 3 voze otave in 4 voze slame na trg. Cene so bile senu 60 do 100, otavi 70 do 85, slami pa 40 do 60 Din za 100 kg.

KOVINSKI TRG OKOLI 20. JULIJA.

Poročila o ameriškem železnem in jeklenem trgu so še nadalje vseskozi ugodna, zaposlenost je prav zadovoljiva, splošni položaj zelo dober.

Položaj na evropskem kovinskem trgu se ni bistveno spremenil, tudi splošni evropski gospodarski položaj ne kaže bistvenih sprememb, težkoče tostran in onostran Kanala se niso zboljšale. Cene: železo v palicah 4/15, valjana žica 5/9, surova pločevina 5/4, srednja 6/12, fina 8—9.

V zadnjem času se zmeraj bolj opaža, kako si ustvarjajo prekomorske železno lastno železno industrijo in se zmeraj bolj emancipirajo od evropske produkcije in evropskega uvoza. Zlasti zadene to angleško železno industrijo, ki počasi, a sigurno izgublja svoje prekomorske prodajne trge. Nastanek velepotezne železne industrije v Indiji je vprašanje samo par let; sedaj beremo o novi železni industriji v Južni Afriki, družba South African Iron and Steel Corporation (South = Süd = jug, iron = železo, Steel = Stahl = jeklo) je zgradila 5 plavžev, 2 že obratujeta, 2 bosta pa kmalu. Vsak plavž napravi na leto lahko 80.000 ton surovega železa. Produkcijo jekla cenijo v bodočnosti na letnih 200.000 ton. Ves načrt bo izpeljan v dveh letih. Nemški specialisti so napravili iz sicer manj vrednega južnoafriškega premoga precej dober koks.

Angleška produkcija v juniju zaznamuje nadaljnjo veliko nazadovanje: surovo železo 41.800 ton, v maju 88.800 ton, v lanskem juniju 510.000 ton. Pred štrajkom je delalo 147 plavžev, koncem maja 23, koncem junija 11. Žalostno! Analogno je nazadovanje v produkciji jekla: junij 32.800 ton, maj 45.700 ton, lanski junij 585.000 ton. Učinki štrajka so razvidni iz sledečih podatkov angleške zunanje trgovine (v tonah):

	Izvoz:	
	Premog	Železo in jeklo
1926 junij	34.000	231.000
1926 maj	1.448.000	274.000
1925 junij	3.734.000	276.000
	Uvoz:	
	Premog	Železo in jeklo
1926 junij	601.000	233.000
1925 maj	—	167.000
1925 junij	—	202.000

Najbolj nam pade v oči veliko nazadovanje v izvozu premoga in letošnji junijski uvoz premoga. Povprečna cena eksportiranega premoga je bila v juniju 21 šilingov in 11 pence za tono, v maju 19/2.75; cena uvoženega premoga je 32/2. Položaj na angleškem jeklenem in železnem trgu je naravnost katastrofalen. V nasprotju z upanjem, ki smo ga izrazili na tem mestu, da bo štrajk koncem julija končan, ni opaziti sedaj no-

benih takih znakov. Jasno je, da trpi v teh razmerah vse gospodarstvo. Iz visokih cen importiranega premoga je tudi razvidno, da se nabavni stroški ne dajo znižati. Cene železa so se nadalje utrdile: Cleveland št. 3 je stal okoli 20. julija že 87/6 (pred štrajkom 70), št. 1 86/9, št. 4 pa 86 šilingov za tono. — Francoski železni trg je še nadalje v znamenju negotovosti. Kolebanje franka ne povzroči samo nesigurnosti v eksportni trgovini, temveč vpliva tudi na domači trg. Breme, da je večina domačih konsumentov križla svojo potrebo na surovem železu do konca tekočega leta in da zato v bližnjem času ni pričakovati nobenega prevelikega povpraševanja. Domače cene so ostale nespremenjene, pričakujejo pa zvišanja. Vprašanje cene koksa povzroča producentom železa velike skrbi. — Tudi na belgijskem trgu se kolebanje devize zelo pozna, trg kaže nesigurno tendenco.

Cene: železo v palicah 850 belg, frankov, tračnice 800, surova pločevina 925, srednja 950, fina 1100 do 1200. — Nemški trg se ni bistveno spremenil. V eksportni trgovini je dotok naročil zadovoljiv, samo cene ne zadovoljuje. — Tudi na Češkem je kaj malo novega, trgovina je več kot mirna in se mora boriti produkcija z velikimi sitnostmi, trg je označen s pomanjkanjem zanimanja, kakor ga že dolgo časa ni bilo opaziti. — Angleški štrajk je na švedski trg poživljajoče vplival, v nekaterih panogah kvalitetnega blaga se je pojavilo bolj živahno povpraševanje. Sicer se pa kaže tudi na švedskem vpliv poletne sezone. Proti koncu maja je od 436 plavžev delalo samo 163.

Kakor vidimo, je povsod bolje kakor v Evropi; vzrok temu je seveda Evropa sama, in je čisto pravilno, če govorijo nekateri o gospodarskem samomoru Evrope.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. julija t. l. ponudbe za dobavo 280 kg ležiščne volne iz bele bombaževine, za dobavo 12 komadov bakrenih kotlov, za dobavo 5 kom. Lutzovih peči in dimne cevi; do 3. avgusta t. l. za dobavo raznega materiala za signalno sekcijo za dobavo 1.500 kom. lesenih podložnih plošč; do 6. avgusta t. l. za dobavo 400 kom. žarnih mrežic za Helioforke. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 29. julija t. l. ponudbe za dobavo 2.500 kg žebeljev za tračnice, do 31. julija t. l. za dobavo raznih jermen, do 2. avgusta t. l. za dobavo 20 tisoč kg živega negašenega apna. — Direkcija državnega rudnika v Maslovu sprejema do 1. avgusta t. l. ponudbe za

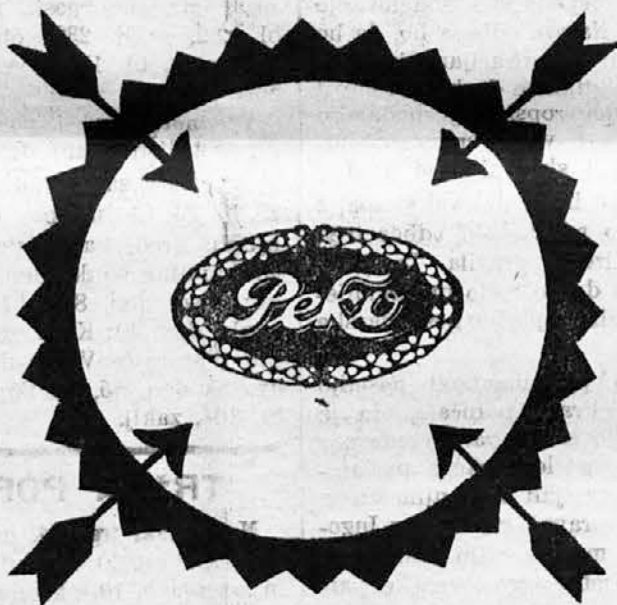
dobavo 200 kg masti za jamske vozičke. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 31. julija t. l. ponudbe za dobavo 130 kub. metrov jamskega lesa, do 2. avgusta t. l. za dobavo 11 komadov železnih okenj in 1 železnega nosilca, do 7. avgusta t. l. za dobavo 2000 kg bencina. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 20. avgusta t. l. ponudbe za dobavo 400 m jeklenih vrvi. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 7. avgusta t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 420.000 kg ovsa. — Dne 7. avgusta t. l. pri intendanturi Vrbske divizijske oblasti v Banji Luki glede dobave 224.500 kg ovsa za garnizije Vrbske divizijske oblasti.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Novarna čevljev PETER KOZINA & KO.

TRŽIČ

PRODAJA
od danes naprej
svoje izdelke
po znatno
znižanih cenah

PRODAJA
od danes naprej
svoje izdelke
po znatno
znižanih cenah

Nabava drv.

Pri Komandi 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani se bo vršila dne 27. avgusta 1926 ob 11. uri

javna ustmena licitacija

za nabavo 300 kubičnih metrov drv, potrebnih za Ljubljano.

Pogoji se morejo vpogledati vsak dan med uradnimi urami pri navedeni komandi.

Kavcije je položiti 5% od celokupne vrednosti nabave (tuji državljani 10%).

E. Br. 8774.

Iz pisarne komande 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani, 22. julija 1926.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priloga

špecerijsko blago

raznoversno žganje

moko in

deželne pridelke

raznoversno

rudninsko vodo

lastna pražarna za

kavo in mlin za di-

žave s električnim

obratom.

CENIK NA RAZPOLAGO!

Edino **šivalni stroji** in najboljše **kolesa**

za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA

Grizner
Adler

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačno. — Večletna garancija.

Oglejte si

bagato zalogo nogavice in rokavice za dame, gospode in otroke, vezilne, naštekov in tipk ter drugega modnega in toaletnega blaga, potrebščin za šivilje, krojače in čevljarje

na veliko in malo

po najnižji dnevni ceni pri:

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika, ob vod. levo.

Naročajte, širite
„Trgovski list“.

OPEL-AUTOMOBILI

so našim cestam najbolj odgovarjajoči, skrajno trpežni 2-, 3- in 4-sežni, poltovorni in lahki tovorni vozovi, 4/16 KS porabijo le 5 litrov bencina na 100 km. — Ballon-pnevmatika. — Osebnih in tovornih avtomobilov, autobusov 10/45 KS.

Velesejmski paviljon F.

Zastopstvo za Slovenijo:

R. LUCKMANN, Ljubljana

Ahačljeva cesta šte. 10.

Brzjav: R. Luckmann.

Telefon Interurb. šte. 59.